

چرا دوباره فرش‌های «لاکی» در بازار خواهان پیدا کرده است؟

مرغوب تهیه می‌شود؛ به همین جهت فرش‌های این منطقه رنگ لاکی شارب زیبایی دارد. این فرش‌های ۴ متری نه‌باوند در حال حاضر متری ۲۵ تا ۳۰ میلیون تومان قیمت دارد که همین فرش را با این طراحی اگر بخواهید، باید متری ۶۵ میلیون تومان بپردازید؛ چرا که این ابعاد در کارگاه بافته می‌شود و بافندگان خانگی امکان بافت این ابعاد را در خانه ندارند ولی وقتی در کارگاه بافته شود شامل مخارج بیمه و هزینه‌های سربار می‌شود و قیمت آن تا ۳۳ برابر بالا می‌رود.

دوباره سلیقه‌های قدیمی در حال برگشت هستند. فرش‌های قدیمی حداقل یک رنگ شارب را شامل می‌شود و طبیعتاً روح بخش‌ترین رنگ در این زمینه، رنگ قرمز یا همان لاکی است. در حال حاضر سفارش رنگ لاکی و طرح‌های روستایی بافت رو به افزایش است، اما امکانات کمی برای ارائه آن در حوزه تولید وجود دارد. به‌طور مثال فرش نه‌باوند پرطرفدارترین فرش روستایی بافت ایران است؛ در این منطقه بافندگان فرش‌های ۴ متری می‌یافتند که از پشم بسیار

هلمشهرهای

فرش‌های افغان بافت در بازار ایران

حدود ۱۰ سال است که بخشی از بازار فرش داخلی را فرش‌های افغان بافت اشغال کرده‌اند. از حدود ۱۵ سال پیش کارگاه‌های فرش بافی در افغانستان به خصوص در شهر هرات راه‌اندازی شد. این کارگاه‌ها با داشتن کارگاه‌های رنگ‌رزی صنعتی، فرش‌هایی با رنگ و لعاب متنوع، ظاهری فریبنده و طرح افغان به صورت جفت تولید می‌شود که با سلیقه ایرانی مطابقت دارد. نکته اینجاست که وقتی تاجر، فرش را از هرات خریداری می‌کند، فروشنده هراتی در ۴۸ ساعت سفارش را در مشهد تحویل می‌دهد. چگونه؟ به این صورت که حتی یک تخته از آنها واردات رسمی به کشور محسوب نمی‌شود و تعرفه گمرکی نیز پرداخت نمی‌کنند؛ چون بخش‌کننده‌های فرش افغان کارگاه‌هایی به صورت صوری در مناطق مرزی ایران و افغانستان ایجاد و بافندگان مهاجر افغان را در آنها به کار مشغول کرده‌اند. بخش‌کننده، فرش را از هرات وارد کرده اما طوری برنامه تنظیم می‌شود که گویی از همین کارگاه‌های مرزی داخلی بازگیری شده است. این در حالی است که این حجم از بار نمی‌تواند حاصل تولید این کارگاه‌های کوچک باشد.

هند و پاکستان؛ رقبای بین‌المللی فرش ایرانی

در حالی که چین مدت‌هاست از بازار جهانی فرش خارج شده، بازار سفارش‌پذیری فرش دستباف ایرانی را کشورهای هند، پاکستان و افغانستان تا حد بسیار زیادی اشغال کرده‌اند. این دو کشور رقبای اصلی فرش ایرانی در بازار جهانی هستند. هند و پاکستان به جهت کارگاه‌های متمرکز، رنگ‌رزی‌های صنعتی و نظارت تولیدی، توان بیشتری در سفارش‌پذیری نسبت به بافندگان ایرانی دارند. حتی بسیاری از کارشناسان بازار جهانی فرش می‌گویند به واقع، دیگر فرش ایران، رقیبی برای تولیدکنندگان فرش در هند و پاکستان محسوب نمی‌شود.

نحوه شکایت از فروشندگان فرش افغان بافت

واردات فرش‌های افغان بافت کاملاً قاچاق محسوب می‌شود. اتحادیه‌های تولید فرش ایرانی این مسئله را بارها پیگیری کرده‌اند، اما به نتیجه خاصی نرسیده‌اند. همین موضوع موجب شده، اتحادیه‌های فعال در بازار فرش، بارها با شکایت درباره فروش فرش افغان بافت به جای ایرانی رویه‌رو شوند. بر این اساس، اتحادیه فروشنده‌گان فرش تهران ساز و کاری را در این زمینه تدوین کرده که اگر کسی فرش افغان بافت بفروشد و این موضوع را در فاکتور فروش قید نکند، شامل جریمه و پرداخت ضرر و زیان به خریدار می‌شود.

فرش افغان بافت را چگونه تشخیص دهیم؟

یکی از نشانه‌های فرش‌های افغان بافت ضخامت کم و پارچه‌مانند آن است و خیلی ریزبافت به نظر می‌رسند؛ طوری که ممکن است در ذهن خریدار معمولی با فرش تبریز مقایسه شود، اما چون دارای طرح‌های سنتی است، بیشتر به عنوان طرح‌های قشقایی یا خراسان بافت به فروش می‌رسد. متأسفانه بعضی از فروشندگان فرش‌های افغان بافت را با عناوین طرح قشقایی یا طرح‌هایی با نام‌های من‌درآوردی می‌فروشند. ۹۰ درصد خریداران فرش افغان بافت تا زمانی که فرش را به قالیشویی نداده‌اند متوجه این موضوع نمی‌شوند؛ چرا که بعد از نخستین شست‌وشو این فرش‌ها دچار رنگ‌دهی شدید و از هم گسستگی تار و پود می‌شود.